

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

בפני כבוד הרשמת בכירה נעמה טלמן-בולטין

תובעים שירה שטרית

נגד

נתבעים כפיר אברהם

פסק דין

1

2

3 לפני תביעה כספית שעילתה הפרת זכויות יוצרים ותביעה שכנגד שעניינה פרסום לשון
4 הרע.

5

6 התובעת, רואת חשבון במקצועה, עותרת לחיוב הנתבע, רואה חשבון במקצועו,
7 בתשלום פיצוי כספי בסך 34,600 ₪.

8

9

תמצית טענות הצדדים

10

11 התובעת, בעלת משרד למתן שירותי ראיית חשבון, המנהלת עמוד עסקי במדיה
12 החברתית פייסבוק, ובו היא מפרסמת ומעלה תכנים פרסומיים המנוסחים על ידה
13 טוענת, כי הנתבע העתיק חמישה פוסטים שהוכנו על ידה ופורסמו בדף הפייסבוק
14 שלה, ללא רשותה, תוך פרסומם בדף הפייסבוק שלו כשהוא מייחסם לעצמו ובכך
15 הפר את זכויות היוצרים שלה ביחס לאותם פוסטים אשר הינם פרי יצרתה והשקעתה
16 והם מביאים לה לדבריה עשרות לקוחות.

17

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 הנתבע טען כי שכר את שירותיו של איש דיגיטל אשר תיחזק עבורו את העמוד העסקי
2 בפייסבוק. לדבריו – בסמוך לאחר שפנתה אליו התובעת ביחס לאותם פוסטים, דאג
3 לסיים את ההתקשרות עם איש הדיגיטל ששכר את שירותיו וכן דאג להסיר או לשנות
4 את הפוסטים המועתקים.

5
6 לטענת הנתבע, התובעת לא הוכיחה כי חוק זכויות יוצרים חל על פוסט בפייסבוק,
7 אין המדובר ב"יצירה" ואין בפוסטים שהתובעת פרסמה את מידת היצירתיות
8 הבסיסית הנדרשת בתביעת זכויות יוצרים. פוסטים אלו אינם מהווים יצירה
9 ספרותית או מאמר המעידים על כשרונה הייחודי של התובעת אלא על "דברים
10 טכניים ובעלמא".

11
12 עוד טוען הנתבע כי התובעת לא הוכיחה כי הפוסטים לא הוסרו או שונו מהותית
13 לאחר פנייתה. הנתבע הפנה אף לתקנון פייסבוק וטען כי בעל פרופיל בפייסבוק מעניק
14 רשיון נרחב לפייסבוק ולציבור להשתמש ביצירות שהעלה לדף הפייסבוק שלו ללא כל
15 הגבלה.

16
17 בתביעה שכנגד, עתר התובע שכנגד לפיצוי בסך של 34,600 ₪ בגין פרסום לשון הרע
18 שביצעה הנתבעת שכנגד, ביום 1.9.20 בקרב פורום וקבוצות רואי חשבון אשר כלל
19 השמצה, השפלה והאשמה של התובע שכנגד בעלילות שווא והעתקה. כתוצאה
20 מפרסום זה, טען התובע כי הוסר מפורום בפייסבוק של קהילת רואי חשבון.

21
22 הנתבעת בתגובתה – אשר הועלתה בדיון, שכן המועד להגשת כתב ההגנה לתביעה
23 שכנגד טרם חלף בעת מועד הדיון ועל כן התרתי לה להגיב לתביעה שכנגד במעמד
24 הדיון בתביעה העיקרית, טענה כי מעולם לא פרסמה פרסום מכפיש כלשהו ביחס
25 לתובע שכנגד והכחישה את כל טענותיו לעניין זה.

26
27 **למען הנוחות יכונן להלן, התובעת והנתבע כך גם בתביעה שכנגד.**

28

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, בחומר הראיות שהוצג בפני, אני סבורה כי דין
2 התביעה להתקבל, ודין התביעה שכנגד להדחות, וזאת מהטעמים המפורטים להלן:

דיון והכרעה

3
4
5
6
7
8 השאלה העומדת לדיון היא, האם ניתן לסווג פוסט בפייסבוק כ"יצירה ספרותית"
9 כמשמעות מושג זה בחוק זכות יוצרים וככל שהתשובה לשאלה זו- חיובית, תבחן
10 השאלה השניה, והיא- האם בהעתקת הפוסטים שניסחה התובעת ופרסומם בדף
11 הפייסבוק שלו, הפר הנתבע את זכות היוצרים של התובעת.

12
13 נושא זכויות היוצרים בישראל מוסדר כיום בחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007
14 (להלן: "החוק").

זכויות היוצרים כוללות זכות כלכלית וזכות מוסרית

15
16
17
18 דיני זכויות היוצרים, שתכליתם להגן על קניינו הרוחני של האדם, מאופיינים, בין השאר,
19 בחלוקה לזכות יוצרים כלכלית ולזכות יוצרים מוסרית.

20
21 זכות היוצרים הכלכלית חקוקה בעיקרה בסעיף 11 לחוק, והיא מקנה לבעליה זכות
22 בלעדית לבצע פעולות מוגדרות ביצירה ולנצלן כנכס כלכלי.

23
24 לתובע הזכות לשלוט על השימוש ביצירתו ולהפיק ממנה את הרווח הכלכלי הנובע
25 משליטה זו (ע"א 3425/17 Societe des Produits Nestle נ' אספרסו קלאב בע"מ).

26
27 לעומת הזכות הכלכלית, הזכות המוסרית, המעוגנת בפרק ז לחוק (סעיפים 45-46), היא
28 "ביטוי להכרת המחוקק בקשר האישי-תרבותי-רוחני הקיים בין היוצר לבין יצירתו
29 והיא מגנה גם על שמו הטוב וכבודו של היוצר ועל המוניטין שלו" (רע"א 12/2017 שריר
30 נ' נירית זרעים בע"מ
31

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1

2

בסעיף 4 לחוק זכות יוצרים, תשס"ח – 2007 (להלן – החוק) נקבע:

3

4

"(א) זכות יוצרים תהא ביצירות אלה:

5

(1) יצירה מקורית שהיא יצירה ספרותית, יצירה אמנותית, יצירה

6

דרמטית או יצירה מוסיקלית, המקובעת בצורה כלשהי;

7

...

8

(ב) לעניין סעיף קטן (א), מקוריות של לקט היא המקוריות בבחירה

9

ובסידור של היצירות או של הנתונים שבו."

10

11

בסעיף 1 לחוק מוגדרת "יצירה ספרותית" כך:

12

"**לרבות יצירה המבוטאת בכתב, הרצאה, טבלה, לקט, וכן תוכנת מחשב.**"

13

14

בהתאם להגדרה זו, שאינה מהווה רשימה סגורה וזאת ניתן ללמוד מהמילה "לרבות"

15

הפותחת את סדרת הדוגמאות, ניתן – עקרונית – לראות בפוסט בפיסבוק כיצירה

16

ספרותית, היכולה, בהתקיים התנאים הקבועים בחוק, להיות מושא לזכות יוצרים

17

בהיותה "**יצירה המבוטאת בכתב.**"

18

19

20

הפסיקה קובעת כי המונח יצירה ספרותית כולל כל צורת ביטוי בכתב בלי להתחשב

21

ברמת הכתיבה בסגנון או במטרת הכתיבה והיא איננה חייבת להיות בעלת אופי

22

אומנותי או בעלת איכות ספרותית.

23

24

בע"א 360/83 סטרוסקי נ' ויטמן פ"ד מ(3) 340 בע"מ 364, נקבע –

25

"... **היצירה צריכה להיות פרי מאמץ, כשרון והשקעה של המחבר,**

26

שיקנו לה אופי שונה משל החומרים שמהם עוצבה... ומה מידתם של

27

המאמץ, הכישרון וההשקעה הדרושים לכך? די לאלה במידה צנועה

28

ביותר. פשטות היצירה בלבד לא תמנע הגנת זכות יוצרים, אלא אם

29

היא קיצונית, כגון סתם קו ישר או עגול. כדי לבחון אם היצירה ראויה

30

להגנה יש לראותה בכללותה, כשלמות אחת. אם למרות השימוש

31

שעשה המחבר בנושא קיים, השקיע ביצירה מאמץ וכשרון עצמאיים

32

משלו, תהיה היצירה מוגנת... כך המאמץ והכשרון הכרוכים בליקוט,

33

בסידור ובעריכה של נושא קיים, יכולים להספיק..."

34

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 יובהר, כי אין דרישה בפסיקה או בחוק ליצירה במובן של **CREATIVITY**, אלא
2 במובן של **WORK** (כדברי כב' השופט שמגר בע"א INTELEGO 513/89
3 A/S נ' EXIN LINES BROS פ"ד מח (4) 133, 167.

4
5

6 לפי ההלכה הפסוקה, דרישת המקוריות ביצירה הינה דרישת סף לקיומה של זכות
7 יוצרים ביצירה (ראה לעניין זה, ע"א 7996/11 סייפקום בע"מ נ' רביב, פורסם בנבו
8 (18.11.2013) (להלן: "עניין סייפקום").

9

10 בעניין סייפקום נקבע, כי המבחן האם נתקיימה דרישת המקוריות כולל שלושה
11 מבחני משנה – מבחן המקור, מבחן ההשקעה ומבחן היצירתיות, כאשר לא די בקיומו
12 של רכיב אחד לצורך הוכחת מקוריות.

13

14

15 מנספחי כתב התביעה עולה כי במספר תאריכים במהלך שנת 2020, העלה הנתבע לדף
16 הפייסבוק שלו פוסטים זהים לאלו שהועלו לדף הפייסבוק של התובעת קודם לכן,
17 כאשר שמו חתום עליהם, כך למשל –

18

19 ביום 22.7.20 וביום 22.6.20 העלה הנתבע פוסט זהה לזה שהעלתה התובעת ביום
20 19.2.20.

21 ביום 18.6.20 העלה הנתבע פוסט זהה לזה שהעלתה התובעת ביום 23.4.20

22 ביום 20.8.20 העלה הנתבע פוסט זהה לזה שהעלתה התובעת ביום 4.8.20

23 ביום 13.8.20 העלה הנתבע פוסט זהה לזה שהעלתה התובעת ביום 19.9.19

24

25 מהתבוננות במודעות והשוואתן ניתן ללמוד כי מדובר בהעתקת יצירה. קריאת
26 הפוסטים מלמדת כי עסקינן בהעתקה ממשית ומהותית של התכנים המקוריים.

27

28 המודעות בעלות מבנה זהה, המשפטים המופיעים במודעות זהים (למעט שינויים
29 מינוריים בהטיית זכר ונקבה וברוחים בין המשפטים).

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 ניתן לשים לב כי אפילו חלק מסמני הפיסוק והסמלונים זהים. המדובר למעשה
2 בפוסטים שהועתקו מילה במילה לרבות צילום המסך המצוי בחלק מן הפוסטים, ,
3 כאשר חלקם הינם פוסטים בעלי אופי פרסומי בהם התובעת מספרת על שגרת היום
4 יום שלה תוך הודעה ללקוחותיה על החזרי מס והזמנה ללקוחות נוספים לבדוק את
5 זכאותם, אחד הפוסטים מתאר את שירותי משרדה של התובעת והעובדה כי משרדה
6 עבר מהפכה דיגיטלית, כאשר הנתבע או מי מטעמו העלו לדף הפייסבוק שלו פוסט
7 זהה לזה שהעלתה התובעת אף בעניין זה.
8

9 בת.א. 1454/79 חברת סטרוסקי בע"מ ואח' נ' חברת גלידת ויטמן בע"מ ואח',
10 מחוזי תל אביב, בעמוד 466, נפסק כי:
11 " פרסומת יכולה לשמש נושא לזכות יוצרים בין כיצירה ספרותית בין כיצירה
12 אמנותית ובין בשילוב של השתיים." (ראה קופינג'ר, שם בעמ' 286 [12]) וראה
13 גם n.b nimmer נ' 1981 (new york, 1981)
14 on copyright בעמ' 18-2 [13]) מסביר כי פעם רווחה הדעה שפרסומת
15 אינה ראויה להגנה בהיותה נטולת כל ערך אמנותי, עתה מוסכם על הכל
16 שאותו חלק של הפרסומת הכולל מלל יכול להיות מוגן כיצירה ספרותית ואילו
17 החלק הציורי והגרפי מסווג כיצירה אמנותית, על פי המבחנים הללו אין ספק
18 כי השלט הנדון משמש נושא לזכות יוצרים."
19

20 על פי פסיקת העליון בפרשת סייפקום, הכלל ביחס לבחינת זכויות יוצרים הוא
21 דרישת המקוריות, אשר הוכרה כדרישת סף לקיומה של זכות יוצרים ביצירה.

22
23 מבחן המקוריות מתפצל כאמור ל-3 מבחנים: מבחן המקור, מבחן היצירתיות ומבחן
24 ההשקעה. כאשר מדובר ביצירות פונקציונאליות, כמו בעניינינו, יש לבחון גם
25 את מבחן הבחירה.

מקוריות היצירה:

26
27
28
29 להלן אבחן האם מתקיימת דרישת המקוריות על ידי יישום מבחן המקוריות כפי שבא
30 לידי ביטוי בפרשת סייפקום הנ"ל:
31

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

מבחן המקוריות:

דרישת המקוריות, הקבועה בסעיף 4(א)(1) לחוק, היא דרישת סף להגנה על זכויות יוצרים.

נשאלת השאלה, האם עומד פוסט בפייסבוק בדרישת המקוריות?

וכך נקבע לעניין דרישת המקוריות בע"א 8742/15 **אסטרוולוג הוצאה לאור בע"מ נ' שרון רון (שטיבלמן) ואח'**, [פורסם בנבו] ניתן ביום 03.12.2017:

"דרישת המקוריות נבחנת על פי שני מבחנים עיקריים – מבחן ההשקעה ומבחן היצירתיות.

על פי המבחן הראשון – **מבחן ההשקעה** – יש לבחון האם היוצר השקיע עמל מסוים ביצירה. בהקשר זה נפסק כי די בהשקעה מינימאלית של משאב אנושי כלשהו – זמן, עבודה, כישרון, ידע וכיוצא באלו – כדי לעמוד בדרישת מבחן ההשקעה.

על פי המבחן השני – **מבחן היצירתיות** – יש לבחון האם היצירה תורמת למטרה החברתית שבבסיסן של זכויות היוצרים, כאשר הדגש הוא על איכות וטיב ההשקעה ... דרישת היצירתיות נתחמה בפסיקה על דרך השלילה, באופן שבו היצירה לא חייבת להיות חדשנית ביחס ליצירות קיימות; די ביצירתיות מועטה ואף חסרת ערך כדי לספק את תנאיו של מבחן זה... " (ההדגשות שלי – נ.ט.ב).

בעניינינו, משנקבע כי מבחן היצירתיות אינו מציב רף גבוה, וכי ניתן להסתפק אף ביצירתיות מועטה ביותר, התרשמתי כי הפוסטים שניסחה התובעת עומדים במבחן היצירתיות.

היצירתיות באה לידי ביטוי בנוסח קליט והקליל שבו בחרה התובעת שעשוי למשוך לקוחות. מבנה הפוסטים, כתיבת משפטים קצרים וקליטים, שילובם של סמלונים כמו גם צילום מסך מתוך התוכנה של ההודעה על ביצוע ההחזר, המקצב של המודעה, החיבור של מספר משפטים לכדי טקסט אחד בעל

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 מבנה מסוים, יש בו כדי ללמד על ביטוי אישי של התובעת, גם אם לא ברמה
2 גבוהה.

3
4 אשר למבחן ההשקעה, ובהתאם לדרישה שנקבעה בפסיקה ועל פיה "די
5 בהשקעה מינימאלית של משאב כלשהו". הרי שבכתב התביעה ציינה
6 התובעת ביחס לפוסטים כי "תכנים אלה נכתבים ונערכים על ידה, בהם היא
7 משקיעה ממיטב מרצה וכשרנה והינם בעלי ייחודיות הן בתוכן והן בעיצוב"
8 מדברים אלו, עליהם חזרה בעדותה בפניי, הרי שנראה כי אלו עונים בוודאי
9 על מבחן ההשקעה וזאת שעה שהתובעת השקיעה זמן, עבודה ויצירתיות
10 לצורך ניסוח הפוסטים.

11
12 מבחן שלישי, נוסף, שנקבע בפסיקה בקשר לדרישת המקוריות הוא מבחן
13 המקור, שעל פיו מקורה של היצירה יהיה ביוצר וכי זו לא תהיה מבוססת
14 על יצירה אחרת.

15
16 לפיכך יש לבחון האם עומדים הפוסטים שניסחה התובעת במבחן המקור,
17 הדורש כאמור כי מקור היצירה יהיה ביוצר, ובמקרה דנן בתובעת, וכי זו לא
18 תהיה מבוססת על יצירה אחרת.

19
20 לעניין זה, בסעיף 64 לחוק נקבעה חזקה כדלהלן:

21
22 "החזקות המפורטות להלן יחולו בכל הליך משפטי, אזרחי או
23 פלילי, שעניינו הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית, אלא אם
24 כן הוכח אחרת:

25 (1) מופיע על היצירה בדרך המקובלת שמו של אדם כיוצר היצירה,
26 חזקה היא שאותו אדם הוא יוצר היצירה...".

27
28 חזקה זו לא נסתרה ע"י הנתבע ועל כן ניתן לקבוע כי החזרה מתקיימת כך
29 שהתובעת עמדה אף במבחן המקור ביחס לפוסטים שהעלתה.

30
31 אשר לטענת הנתבע ולפיה הפוסטים שפרסמה התובעת עניינם "בדברים טכנים
32 בעלמא", שבלוניים וכן בעובדות ובנתונים, ואשר אין בהם כל מימד של יצירתיות ולו
33 מינימאלית, הרי שטענה דומה נדונה בפס"ד רביב שם נקבע כי:

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 22-03-31678 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1

2

"שימוש במבחן הבחירה יכול לסייע בקביעת ההגנה הראויה ליצירה אשר נטען לגביה כי בשל הפונקציונליות הרבה שבה קיימות דרכים מצומצמות בלבד לביטוי הרעיון הגלום בה. בהתאם למבחן הבחירה, יש להתחקות אחר הפונקציה או התכלית שלשמה מיועדת היצירה ולבחון האם צורת ההצגה של אותה תכלית – הביטוי – לוותה בבחירה של היוצר מבין כמה אפשרויות היכולות להגשים את אותה תכלית.

8

9

...דעתי היא כי כאשר קיימת אפשרות אחת ויחידה לבטא רעיון מסוים, הרי שאין מקום לתת הגנה לדרך ביטוי יחידה זו. ואולם, כאשר קיימות מספר אפשרויות לביטוי של רעיון מסוים, אף אם מספר זה מצומצם ביותר, הרי שדעתי היא כי בשים לב למבחן הבחירה קיימת ליוצר בחירה בין אותן אפשרויות ביטוי ולכן אין מקום לשלול הגנה של זכות יוצרים לביטוי שנבחר".

14

15

16

יצירות פונקציונאליות- מבחן הבחירה- מבחן זה בוחן האם ניתן לבטא את הרעיון ביותר מאפשרות אחת, גם אם מגוון האפשרויות מצומצם. אני סבורה כי ניתן לבטא את הרעיונות של התובעת ביותר מאפשרות אחת.

19

בענייננו, נראה שהתובעת עמדה אף בתנאי מבחן הבחירה. התובעת בחרה לנסח ולעצב את הפוסטים שלה באופן מסוים, שבוודאי אינו מהווה את הדרך היחידה והבלעדית להצגתם של אותם דברים ואין המדובר במילה או במשפט אחד מתוך הפוסטים שלה, אלא בשילובם של אלא, כפי שעשתה התובעת. יצירה זו ראויה, איפוא, להגנה ולהענקת זכות יוצרים למי שיצר אותה.

24

25

בפני הנתבע היו פתוחות דרכים אחרות להציג את הדף העסקי שלו, וזאת מבלי לחקות את אופן הצגת הדברים כפי שעשתה התובעת. מסיבותיו שלו בחר התובע או מי מטעמו להעלות פוסטים דווקא באופן בו הועלו על ידי התובעת.

28

29

מסקנתי מהאמור לעיל היא כי הנתבע הפר את זכות היוצרים הכלכלית והמוסרית של התובעת. אי הענקת קרדיט לתובעת שהינה היוצרת והמנסחת של הפוסטים מהווה שימוש בלתי הוגן ביצירותיה

32

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 המזכה אותה בפיצוי, במיוחד כאשר הנתבע העתיק את הפוסטים לדף
2 העסקי שלו והפרסום בדף זה עשוי היה לשמש אותו להפקת רווחים.

3
4 העובדה כי הנתבע העתיק את הפוסטים של התובעת והעלה אותם
5 כמות שהם מילה במילה, מעידה על כך שבוצעה העתקה מלאה
6 ליצירותיה המקוריות של התובעת, בעוד שיכל התובע, לשנות את
7 הניסוח של התובעת לניסוח משלו, אך מטעמיו שלו לא עשה כך.

8
9 הטענה כי מאן דהוא מטעמו עשה זאת עבורו, לא זו בלבד שכלל לא
10 הוכחה והנתבע אף לא ציין את שמו ופרטיו של אותו עובד שהועסק
11 על ידו לכאורה לצורך ניהול דף הפייסבוק העסקי, אלא שאף לו
12 הייתה מוכחת, הרי שאין בידי לקבלה, ואין כל רלוונטיות אם הוא
13 או מי מטעמו העתיקו את הפוסטים שכן המדובר בדף הפייסבוק
14 הנושא את שמו ומנוהל עבורו ועל גבי הפוסטים המועתקים נחתם
15 שמו כמי שמפרסם אותם כך שברי כי לנתבע אחריות על המתרחש
16 בדף הפייסבוק שלו ואין מקום להסיר אחריות ולהטילה על אחר
17 בנסיבות העניין.

18
19 הנתבע יכל לשלוח הודעת צד ג' לאותו אדם שניהל עבורו את דף הפייסבוק
20 אולם מטעמיו שלו לא עשה כן. ומלבד טענות בעלמא לגבי מאן דהוא אשר
21 לכאורה ניהל עבורו את דף הפייסבוק העסקי בזמנים הרלוונטיים ואשר
22 לכאורה פוטר טלפונית ע"י הנתבע בסמוך לאחר התגלות המקרה, לא הוכח
23 הדבר כלל. לא צויין שמו, לא הוצג החוזה שנחתם עם אותו אדם ולא ברור
24 אם בטרם פרסום הפוסטים נדרשו אישורו או בדיקתו של הנתבע ואם
25 נעשתה בקרה של עבודתו. לנוכח העובדה שאותו אדם לא צורף כנתבע או
26 כצד שלישי ומשלא פירט הנתבע טענותיו בעניין זה כדבעי ולא הוכיחן – הרי
27 שהדיון במערכת היחסים שבין הנתבע לבינו (כשלוחו או כעובדו) מתייתר
28 ואינני נדרשת לו.

29
30 בהתחשב במכלול הנסיבות אני סבורה כי הנתבע העתיק את התכנים
31 המקוריים של התובעת ואת מבנה הפוסטים, ובכך הפר את זכות היוצרים
32 של התובעת. הנתבע לא הוכיח כי עומדת לו הגנה של מפר תמים, אשר
33 הוכחתה מטילה על המפר נטל גבוה, והיא מצומצמת למקרים חריגים בלבד

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 (ע"א 1248/15 Fisher Price Inc נ' דורון - יבוא ויצוא בע"מ, עמ' 38).
2 במקרה דנן, התקשיתי לקבל את טענתו של הנתבע בדבר העתקתם ע"י מאן
3 דהוא מטעמו, כשלכך יש להוסיף את הימנעותו של הנתבע מזימון עד/ים
4 רלבנטיים לרבות אותו אדם.
5
6 על כן, מסקנתי כי הופרה ע"י הנתבע זכות היוצרים של התובעת לנוכח
7 העתקת יצירותיה והעמדתן לרשות הציבור ללא הסכמתה.
8
9 זאת ועוד, מצאתי כי הופרה זכותה המוסרית במובן של פגיעה בזכות
10 לייחוס. על פי סעיף 146(1) לחוק זכויות יוצרים.
11
12 כפי שהוכח בפניי, אין מדובר בהפרה אחת אלא בארבע הפרות כמספר היצירות.
13
14 בענייננו, כל אחד מהפוסטים שפורסמו ושהועתקו לדף הפייסבוק של הנתבע, הוא
15 בחזקת יצירה מקורית ועצמאית, שחיבורה חייב השקעה של זמן, מאמץ, כשרון
16 ומקוריות. התובעת השקיעה זמן ביצירת כל אחד מהפוסטים. לפיכך, אני סבורה כי
17 יש מקום לראות כל העתקה כהפרה בפני עצמה. אציין כי עיון בנספחי כתב התביעה
18 ובהם צילומי מסך של הפוסטים מתוך דף הפייסבוק של הנתבע, מעלה כי התובע קיבל
19 עשרות "לייקים" עבור הפוסטים שפרסם, וכן תגובות ושיתופים אחדים.
20
21 הנתבע טען כי הסיר את הפוסטים בסמוך לאחר פנייתה של התובעת, אשר נעשתה
22 ביום 1.9.20. התובעת טענה מנגד כי לא עשה כן בסמוך לאחר הפניה וכי מספר ימים
23 לאחר מכן שבה ובדקה וגילתה כי הפוסטים טרם הוסרו. אף כי הנתבע לא הוכיח מהו
24 התאריך המדוייק שבו הוסרו הפוסטים בפועל, ונדמה כי ניתן היה להציג פרט זה
25 אשר מצוי בשליטתו של הנתבע, הרי שאין חולק כי עובר להסרתם, במועד כלשהו
26 במהלך חודש 09/20, הפוסטים הועלו והיו מצויים בדף הפייסבוק שלו במשך מספר
27 חודשים.
28
29 לא נעלמה מעיני טענת הנתבע כי הואיל והפוסטים הועלו ופורסמו בדף הפייסבוק של
30 התובעת הרי שבהתאם לתקנון פייסבוק – לכאורה המדובר בפרסום השייך לנחלת
31 הכלל ושניתן לעשות בו שימוש, אלא שהתקנון אותו ציטט הנתבע בדיון מתייחס
32 ליחסים שבין התובעת לפייסבוק ואינו רלוונטי ליחסים שבין התובעת לנתבע,
33 פייסבוק אינה יכולה לאשר הפרה של זכויות יוצרים בתקנונה ולהפך – השימושים

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 המפורטים בתקנון מתייחסים למתן גישה למידע לציבור תוך שיוך שלו לעורכו ולא
2 לאדם אחר. כך שברי כי לא ניתן לקבל את הטענה האמורה ולהפך – דווקא בגלל
3 קלות הנגישות והדרך הקלה להעתקת מידע ויצירות המועלות באתרים השונים –
4 נדרשת הגנה הולמת על יצירות מכח הוראות החוק.
5

6 הנתבע לא הביא כל מקור נורמטיבי לטענתו זו אשר קבלתה, סותרת מושכלות יסוד
7 בדיני הקניין הרוחני. ראוי היה כי הנתבע היה יוצא דווקא מתוך נקודת הנחה כי פוסט
8 שפורסם בדף פייסבוק של מתחרה שלו (רו"ח אחר), שלא הוגדרה במפורש בתקנון או
9 בדף הפייסבוק שאפשר להעתיקה – היא אסורה בהעתקה – ולא להיפך.
10

11 ודוק - דיני זכויות יוצרים קיימים באינטרנט כפי שהם קיימים בעולם שמחוץ לאינטרנט,
12 החוק עצמו מתייחס אף להעתקה באמצעי טכנולוגי. לפיכך – ברי כי התובעת (ואף לא
13 חברת פייסבוק) לא איפשרה שימוש כפי שנעשה כאמור אך בעצם פרסום הפוסט
14 בפייסבוק. ולעניין זה העידה התובעת כי מחשש שמא יועתקו פוסטים נוספים
15 "הורדתי פעילות מאז בפייסבוק, כי אני רוצה לראות שהחומר שאני מעלה מוגן".
16

פיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק:

17
18
19 התובעת לא הוכיחה נזק ממוני, ותביעתה הינה לפיצויים בלא הוכחת נזק לפי סעיף
20 56 לחוק זכות יוצרים. הסכום המקסימאלי לפסיקת פיצויים ללא הוכחת נזק
21 עומד על 100,000 ₪, זאת על פי סעיף 56(א) לחוק. התובעת העמידה תביעתה ע"ס
22 של 34,600 ₪.
23

24 באשר לקביעת גובה הפיצויים ללא הוכחת נזק, סעיף 56(ב) לחוק מונה שורה של
25 מאפיינים, שצריכים להילקח בחשבון אפילו שאין זו רשימה סגורה וממצה, וכך
26 קובע סעיף 56 לחוק זכויות יוצרים:
27

28 "56. (א) הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, רשאי בית
29 המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לתובע, בשל כל הפרה,
30 פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים
31 חדשים.

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

- 1 (ב) בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט
2 לשקול, בין השאר, שיקולים אלה:
3 (1) היקף ההפרה;
4 (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
5 (3) חומרת ההפרה;
6 (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
7 (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
8 (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
9 (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
10 (8) תום לבו של הנתבע.
11 (ג) לעניין סעיף זה יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של
12 מעשים, כהפרה אחת"
13
14

15 בת"א (מחוזי ת"א) 2051/04 ש.אנגל מהנדסים בע"מ נ' קרני [פורסם
16 בנבו] (15.8.2010) נפסק:

17 "בעניין שגיא התייחס בית המשפט לשאלה האם
18 לצורך קבלת פיצוי סטטוטורי על התובע להוכיח כי
19 נגרם לו נזק, ופסק: "לשם קביעת אותו פיצוי יש
20 לדרוש מן התובע מינימום ראיתי, ולו מזערי, על פיו
21 יהיה בידי בית המשפט להפעיל שיקול דעתו ולבחור
22 בפיצוי המתאים, מבין קשת האפשרויות הפתוחות
23 בפניו בתחומי הסכומים שבסעיף...יש לפרוס בפני
24 בית המשפט, בדיון או בחומר המובא בפניו, נקודות
25 ייחוס כלשהן אשר יהא בהן כדי להדריך את בית
26 המשפט בבחירת סכום הפיצוי הסטטוטורי" (פסקה
27 8).

- 28
29
30 בפיצוי ללא הוכחת נזק, לא רק שהתובע אינו נדרש להוכיח קיומו של נזק,
31 אלא שגם האפשרות לנתבע להוכיח העדר נזק מוגבלת. משהוכחה הפרה, זכאי

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 בעל הזכות לפיצוי ללא הוכחת נזק לנוכח ההנחה הכללית כי עצם ההפרה
2 גורמת לנזק.

3

4 נקבע כי הטענה לפיה ההפרה לא הניבה פירות, וכי לבעל הזכות לא נגרם כל
5 נזק, אינה יכולה לסייע למפר (רע"א 1108/04 קידמה בע"מ נ' אבקסיס.

6

7 בהתייחס לשיקולים שינחו את בית המשפט בבואו לפסוק לתובע פיצוי סטטוטורי, נקבע
8 כי:

9

10 **"בבחירת סכום הפיצויים ללא הוכחת נזק שומה על בית המשפט**
11 **לשים לנגד עיניו את שתי מגמות היסוד שבדיני זכויות יוצרים:**
12 **האחת – פיצוי של בעל הזכות; השניה – הרתעתו של המפר ושל**
13 **מפרים פוטנציאליים אחרים..."** ע"א 592/88 שגיא נ' עיזבון המנוח
14 אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2) 254 (1992)

15

16 עוד נקבע כי בקביעת גובה הפיצוי הסטטוטורי ישקול בית המשפט, בין היתר, את
17 עוצמת ההפרה, מספרן ומשכן של ההפרות, סוג היצירה, אשמו של המפר, אופיו
18 וגודלו של העסק המפר. כאשר ההפרה הייתה ממושכת והניבה למפר רווחים
19 למכביר, או כאשר המפר פועל בחוסר תום לב, יטו בתי המשפט לפסוק פיצויים
20 בסכום המירבי (עניין שגיא בעמ' 272; ע"א 2392/99 אשרז עיבוד נתונים נ'
21 טרנסבטון בע"מ, [פורסם בנבו] בפסקה 30; ט' גרינמן זכויות יוצרים 486
22 " (2003).

23

24 אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל, נוכח מכלול השיקולים הללו, ובהתחשב
25 בתכליתו של הפיצוי ללא הוכחת נזק כאמצעי הרתעה, לאור החובה להרתיע את
26 הנתבע ואת הרבים, לאחר שלקחתי בחשבון במסגרת שיקולי את היקף ההפרה
27 ומספר הפוסטים שהועתקו, את משך הזמן שבו בוצעה והעובדה שהפוסטים אשר
28 הועתקו מן התובעת פורסמו בדף הפייסבוק של הנתבע למשך מספר חודשים (כ-3
29 חודשים), את הנזק הנטען הפוטנציאלי לתובעת אשר הבהירה שכל פוסט הניב לה
30 עשרות לקוחות ושהוכח לה כי לפחות לקוח אחד שלה עבר לנתבע (על אף שהצדדים
31 היו חלוקים לגבי נסיבות עזיבתו), את התנהלותו של הנתבע כפי שעלתה
32 מהתכתובות שהתנהלו בין הצדדים עובר לדיון כמו גם התנהלותו במהלך הדיון,
33 הנני פוסקת לתובעת פיצוי, ללא הוכחת נזק, בסך של 8,000 ₪.
בנוסף ישא הנתבע בהוצאות משפט התובעת בסך של 500 ₪.

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1

2

3 למעלה מן הצורך אציין כי במסגרת הדיון טענה התובעת אף לפיצוי בגין "עשיית
4 עושר ולא במשפט". אף אם יש ממש בטענה זו, הרי הטענה לא הוכחה. התובעת
5 לא הוכיחה כדבעי את הרווח הממשי שהפיק לכאורה הנתבע מהפרסומים
6 המפרים, עלך חשבון התובעת ועל כן דין עילת תביעה זו, המהווה אף הרחבת
7 חזית, שכן לא הועלתה במסגרת כתב התביעה - להידחות. מכל מקום במקרה
8 דנן, נקבע כי הנתבע הפר את זכות היוצרים של התובעת, ולפיכך אין מקום
9 לסעד מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, ובוודאי שאין מקום לכפל פיצוי.

10

11

12

התביעה שכנגד

13

14 אשר לתביעה שכנגד – שעניינה פרסום לשון הרע אודותיו של הנתבע בפורומים
15 ובקבוצות רואי חשבון יצויין כי בכתב התביעה אין כל פירוט נדרש לגבי הפרסום
16 הנתען, מלבד טענה המופיעה בסעיף 2 לכתב התביעה שכנגד ובה צוין כי "ביום 1.9.20
17 פרסמה הנתבעת שכנגד פרסום כוזב כנגד התובע שכנגד בקרב פורום וקבוצות רואי
18 חשבון, בהן נמנה בין היתר התובע שכנגד.. " לא הוכח ולא צורף דבר הפרסום.
19 בנוסף, בכתב התביעה שכנגד, לא פירט הנתבע כדבעי אלו כינויי גנאי נכתבו לגביו,
20 למעט הטענה כי הפרסום כלל "השפלה והשמצה..כאשר האשימה אותו בעלילות
21 שווא והעתקה". דברי לשון הרע הנתען כי פורסמו בכתב קיימת חשיבות יתרה
22 להבאת הדברים בפירוט רב בכתב התביעה תוך צירוף העתק מהם, בהיותם הבסיס
23 של עילת התביעה.

24

25 התובע ציין בכתב התביעה שכנגד כי הוא חבר באותו פורום ועל כן לא ברור מדוע לא
26 הציג את הפרסום או הפרסומים עצמם.

27

28 התובע ציין בכתב התביעה שכנגד כי "כתוצאה מפרסום זה, הוסר התובע שכנגד
29 מאותה קבוצה/פורום בפייסבוק של קהילת רואי חשבון" ולעניין זה ציין בכתב
30 התביעה בהערת שוליים כי יש ברשותו עד אחד אותו בכוונתו לזמן לעדות.

31

32 בדיון שהתקיים בפניי, במסגרתו אפשרתי לתובעת להגיב לטענות שהועלו בכתב
33 התביעה שכנגד משהתגלה בדיון כי טרם חל המועד האחרון להגשת כתב הגנה

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 לתביעה שכנגד, וזאת מטעמי יעילות, טענה התובעת כי **"מעולם לא פרסמתי עליו**
2 **שום פוסט לא אמרתי שום דבר לאף אחד"**. והבהירה כי היא מודעת לקבוצה אחת
3 של רואי חשבון בפייסבוק שבה שניהם חברים ולדבריה באפשרותה להוכיח כי
4 הוצאתו מקבוצה זו לא נבעה מכל פרסום שלה אשר לדבריה כלל לא היה.

5
6 במעמד הדיון העלתה התובעת את מר עומר קליר, מנהל קבוצת הפייסבוק לעדות
7 ובעדותו ומשנשאל מדוע הוסר הנתבע מקבוצת הפייסבוק העיד כי **"כפיר פשוט**
8 **בצורה מאוד פשוטה יצר איזה שהוא קורס עם שותפה שלי לשעבר, סדנה,**
9 **קורס..ומטעמים עסקיים ראיתי לנכון שאין מקום שהוא יהיה בקבוצה והסרתי**
10 **אותו"**. משנשאל אם יש קשר בין דברים שנאמרו עליו לכאורה לבין הסרתו השיב
11 בשלילה וכך גם לשאלה אם ידוע לו או אם ראה פוסט כלשהו בקבוצה או בפורום
12 אחר בגנותו – השיב בשלילה.

13
14 התובעת אף הבהירה כי ניתן להבחין כי על אף שהנתבע טוען כי הפרסום נעשה
15 לכאורה ביום 1.9.20, הרי שבתכתובת בין הצדדים בתוכנת הוואטסאפ, במהלך חודש
16 09/20, אין כל טענה מצידו של הנתבע במסגרת הודעותיו ביחס לפרסום הנטען.

17
18 אוסיף ואומר כי טענות בנושא הפרסום הנטען אף לא הועלו במכתב ששלח הנתבע
19 באמצעות עו"ד ואקנין במכתבו מיום 15.3.21, כ-6 חודשים לאחר הפרסום הנטען
20 (בתגובה למכתב התראה לפני נקיטת הליכים שנשלח אליו ע"י עו"ד מטעם התובעת)
21 ועל כן תמוהה בעיני כי הנתבע לא מצא להתייחס לפרסום הפוגעני הנטען בכל אותן
22 הזדמנויות וטענה זו הועלתה לראשונה, ללא תימוכין במסגרת התביעה שכנגד.

23
24 הנתבע אמנם הבהיר כי במסגרת כתב התביעה יש לו עד שיוכל להעיד על הפרסום
25 אולם הבהיר בדיון כי **"לראיה יש לי עד אך הוא לא יכל להגיע"**.

26
27 לנתבע הובהר בדיון כי עת הגיש את כתב התביעה שכנגד חתם ביום 28.5.22 על טופס
28 אשר בסעיף (ו) שבו צויין כי **"על התובע להזמין את העדים בעצמו לדיון אם התובע**
29 **חושש שעד לא יתייצב לדיון ומעוניין שבית המשפט יחייב אותו בכך, על התובע**
30 **להגיש מיד בקשה לזימון העד בצירוף כתובתו..."**. ועל כן בהחלטתי בפרוטוקול הדיון
31 הבהרתי כי מאחר והיה על התובע לזמן את העד – והעד בפועל לא התייצב מטעמי
32 שלו – הרי שלא ניתן לאפשר את דחיית הדיון שעה שהצדדים התייצבו לדיון ולו רצה

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 22-03-31678 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

1 לוודא את התייצבותו של העד, והיה לו חשש שהעד לא יתייצב, היה עליו לעתור
2 בבקשה לזימונו באמצעות ביהמ"ש, אך הנתבע לא עשה כן.

3
4 יחד עם זאת – ולפנים משורת הדין – אפשרתי לנתבע לנסות ולהעלות את העד מטעמו
5 לצורך שמיעת עדותו באמצעות שיחת וידיאו/היוועדות חזותית (כפי שאף אפשרתי
6 לתובעת) אך העד ענה לשיחה וציין כי הוא בנסיעה ואין לו קליטה ועל כן לא ניתן היה
7 לשמוע את עדותו. לאחר השיחה נותקה, לא עתר הנתבע לבצע נסיון נוסף.

8
9 מעל ומעבר לאמור יצויין כי על אף שהנתבע טען בדיון כי סבר שלא יתקיים דיון בשל
10 העובדה שלא הוגש כתב הגנה לתביעה שכנגד ועל כן השלים עם העדר הגעת העד
11 מטעמו – הרי שלא היה מקום להניח הנחה זו מבלי לפנות בבקשה מתאימה לביהמ"ש
12 ומאחר והנתבע ציין כי ממילא העד מטעמו הודיע לו כי לא יוכל להתייצב לדיון,
13 והנתבע לא פנה בבקשה לזמנו באמצעות ביהמ"ש מבעוד מועד, אלא בחר להסיק
14 שהדיון יפוצל ולא לדאוג שהעד מטעמו יתייצב לדיון, הרי שאין לו להלין אלא על
15 עצמו.

16
17
18 לעניין זה – יאמר כי התובע ציין בדיון ביחס לעד כי "יש לי את העד שראה בעיניים
19 שלו" אלא שאף לו היה מגיע העד להעיד – ומשלא צורף העתק של הפרסום הרלוונטי
20 שנדמה כי ניתן היה לצרפו בנקל – הרי שממילא מדובר בעדות שמועה ביחס לדברים
21 שראה העד לכאורה בעיניו, ומאחר והתובעת מכחישה את הפרסום, הרי שעל התובע
22 היה לצרף העתק מהפרסום עצמו ולא באמצעות עדות שמועה.

23
24 על אף שהנתבע טען כי "היא הוציאה את שמי לא טוב בכל הקבוצות...היא פרסמה
25 בכל מיני קבוצות והסירו אותי" לא מצא לנכון הנתבע לצרף לכתב התביעה שכנגד ולו
26 צילום מסך אחד, מתוך אותם פרסומים נטענים.

27
28 אשר על כן, ומאחר ועל התובע מוטל הנטל להוכיח כי הפרסום לו הוא טוען, אכן
29 התרחש והתובע לא עשה כן, הרי שדין התביעה שכנגד להידחות.

30
31
32
33

בית משפט לתביעות קטנות ברמלה

ת"ק 31678-03-22 שטרית נ' אברהם

תיק חיצוני:

סוף דבר

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

א. התביעה העיקרית מתקבלת, ואני מחייבת את הנתבע לשלם לתובעת, סך של 8,000 ₪, בצירוף הוצאות משפט ואגרה בסך של 500 ₪.

ב. הסכומים ישולמו לתובעת בתוך 30 ימים מיום קבלת פסה"ד שאם לא כן – ישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום הגשת התביעה ועד לתשלום המלא בפועל.

ג. התביעה שכנגד – נדחית.

כל צד רשאי להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 יום מיום קבלת פסק הדין.

המזכירות תשלח פסה"ד לצדדים.

ניתן היום, ה' תמוז תשפ"ב, 04 יולי 2022, בהעדר הצדדים.

נעמה טלמן-בולטיין, רשמת בכירה

